

Sygn. akt IV U 249/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 stycznia 2014 r.

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Anna Staszkiwicz

Protokolant: Małgorzata Podkowska

po rozpoznaniu w dniu 10 stycznia 2014 r. w Jeleniej Górze

sprawy z odwołania **A. B.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K.**

na skutek odwołania od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. z dnia 10 maja 2013 r., znak (...) / (...) / (...) oraz decyzji z dnia 10 lipca 2013 r., znak (...) / (...) / (...)

w przedmiocie **zasiłku chorobowego**

I. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. z dnia 10 maja 2013 r., znak (...) / (...) / (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawczyni A. B. prawo do zasiłku chorobowego za okres od 07 marca 2013 r. do 05 maja 2013 r.;

II. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. z dnia 10 lipca 2013 r., znak (...) / (...) / (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawczyni A. B. prawo do zasiłku chorobowego za okres od 06 maja 2013 r. do 05 czerwca 2013;

III. uznaje się niewłaściwym i sprawę w zakresie żądania odsetek przekazuje do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K..

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni A. B. złożyła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. z dnia 10.07.2013 r. odmawiającej jej prawa do zasiłku chorobowego za okres od dnia 06.05.2013 r. do dnia 05.06.2013 r. Wnioskodawczyni wskazała, że po okresie zawieszenia działalności gospodarczej trwającej ponad 30 dni, w dniu 08.11.2012 r. wznowiła działalność i w terminie do 7 dni zarejestrowała się do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, odprowadzając do dnia 10.12.2012 r. składki od podstawy wynoszącej 6.702,24 zł. W miesiącach grudniu 2012 r., styczniu 2013 r. i lutym 2013 r. dalej odprowadzała składki w terminie, do 10 dnia następnego miesiąca, w wysokości odpowiednio: 8.775,55 zł, 8.775,55 zł i 8.775,55 zł. W dniu 03.04.2013 r. jej księgowa złożyła deklarację za marzec 2013 r. deklarując podstawę składki od 9.225,75 zł, przy czym z uwagi na przebywanie od dnia 07.03.2013 r. na zwolnieniu lekarskim podstawa ta wyniosła, proporcjonalnie za 6 dni pracy, 1.785,60 zł. W dniu 08.04.2013 r. księgowa złożyła deklarację nr 2 stanowiącą korektę do deklaracji złożonej 5 dni wcześniej. Zadeklarowana została kwota 3.500 zł, która jest nie niższa od 60 % kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Podstawa ta wyniosła proporcjonalnie za 6 dni pracy 677,40 zł. Wnioskodawczyni wskazała, że wszystkie składki za miesiąc marzec uregulowała w terminie w wysokości od podstawy zadeklarowanej w deklaracji nr 2. Zdaniem wnioskodawczyni, jej niezdolność do pracy powstała w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, a nie jak twierdzi ZUS, w czasie, gdy to ubezpieczenie nie trwało. Podniosła, że zdaniem strony pozwanej za miesiąc marzec dokonała ona dopłaty składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe po obowiązującym terminie. Wynikało to stąd, że ZUS nie uznał korekty deklaracji i dlatego powstała po jej stronie konieczność dokonania dopłaty, by wyrównać te kwoty. W

ocenie wnioskodawczyni, ZUS niesłusznie przyjął, że nie można dokonać zmian deklaracji rozliczeniowych. Zakaz taki nie jest ujęty w przepisach prawa. Organ samowolnie dokonał korekty jej deklaracji nie informując jej o tym. Zarzuciła, że ZUS dokonał obrazy prawa materialnego, jak również doręczył jej zaskarżoną decyzję na niewłaściwy adres.

W odpowiedzi na odwołanie strona pozwana wniosła o oddalenie odwołania. Wniosła również o połączenie tej sprawy ze sprawą z odwołania wnioskodawczyni od wcześniejszej decyzji z dnia 10.05.2013 r. skierowanej do Sądu Rejonowego (...). Wskazano, że zaskarżoną decyzją, która była już kolejną, odmówiono wnioskodawczyni prawa do zasiłku chorobowego w okresie do dnia 06.05.2013 r. do dnia 05.06.2013 r. z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, albowiem niezdolność do pracy nie powstała w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego. Jak wynika z akt sprawy odwołująca podlegała dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą w okresie od 30.11.2012 r. do 28.02.2013 r. i od 01.04.2013 r. do 06.06.2013 r., zatem zasiłek za sporny okres nie przysługuje. Odwołująca nie zapłaciła za miesiąc marzec 2013 r. składki w prawidłowej wysokości, dlatego dobrowolne ubezpieczenie chorobowe ustało od dnia 01.03.2013 r.

Wnioskodawczyni A. B. złożyła również odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. z dnia 10.05.2013 r. odmawiającej jej prawa do zasiłku chorobowego za okres od dnia 07.03.2013 r. do dnia 05.05.2013 r. W uzasadnieniu tego odwołania wnioskodawczyni podniosła analogiczną argumentację jak w odwołaniu od decyzji z dnia 10.07.2013 r. Podniosła, że ZUS przyjął, że za miesiąc marzec 2013 r. dokonała wpłaty składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe w zaniżonej wysokości. Twierdzenie to wynika ze stanowiska organu rentowego, że nie można dokonać korekty deklaracji rozliczeniowej. Podniosła, że wszystkie składki za miesiąc marzec 2013 r. uregulowała w terminie od podstawy zadeklarowanej w deklaracji nr 2, która została zmieniona przez ZUS.

W odpowiedzi na odwołanie strona pozwana wniosła o oddalenie odwołania. Wskazano, że zaskarżoną decyzją odmówiono wnioskodawczyni prawa do zasiłku chorobowego w okresie do dnia 07.03.2013 r. do dnia 05.05.2013 r. z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, albowiem niezdolność do pracy nie powstała w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego. Jak wynika z akt sprawy odwołująca podlegała dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą w okresie od 30.11.2012 r. do 28.02.2013 r. i od 01.04.2013 r. do 06.06.2013 r., zatem zasiłek za sporny okres nie przysługuje. Odwołująca nie zapłaciła za miesiąc marzec 2013 r. składki w prawidłowej wysokości, dlatego dobrowolne ubezpieczenie chorobowe ustało od dnia 01.03.2013 r.

Sprawy dotyczące tych odwołań zostały połączone do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia w oparciu o przepis art. 219 kpc.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Jest bezsporne, że A. B. zgłosiła się do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej od dnia 08.11.2012 r., przy czym druk zgłoszeniowy złożyła w dniu 30.11.2012 r.

Jest bezsporne, że A. B. podlegała dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu, w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej, od dnia 30.11.2012 r.

Jest bezsporne, że za miesiące grudzień 2012 r., styczeń 2013 r. i luty 2013 r. A. B. złożyła w terminie deklaracje rozliczeniowe, deklarując za każdym razem podstawę wymiaru składek w wysokości 8.775,55 zł.

Od momentu wznowienia przez A. B. działalności gospodarczej w listopadzie 2012 r., jej sprawy prowadziła księgowa. Co miesiąc A. B. wskazywała księgowej, za pośrednictwem maila, jaką podstawę wymiaru składek ma wskazać w deklaracji rozliczeniowej w danym miesiącu. A. B. nie wskazała księgowej podstawy wymiaru składek za miesiąc marzec 2013 r.

Dowód: zeznania wnioskodawczyni A. B. k. 49-49v;

W dniu 03.04.2013 r. księgowa prowadząca sprawy A. B. sporządziła deklarację rozliczeniową za miesiąc marzec 2013 r., o numerze 01.03.2013, gdzie zadeklarowała podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w kwocie 1.785,60 zł. Była to proporcjonalnie pomniejszona podstawa wymiaru składek od kwoty 9.225,75 zł za 6 dni miesiąca marca 2013 r., albowiem od dnia 07.03.2013 r. do 31.03.2013 r. A. B. przebywała na zwolnieniu lekarskim. Deklaracja ta została przesłana do ZUS.

Dowód: kopia deklaracji rozliczeniowej k. 16,
zeznania wnioskodawczyni A. B. k. 49-49v;

W dniu 05.04.2013 r., po interwencji A. B., księgowa sporządziła korektę deklaracji rozliczeniowej za miesiąc marzec 2013 r., o numerze 02.03.2013, gdzie zadeklarowała podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w kwocie 677,40 zł. Deklaracja ta została przesłana do ZUS.

Dowód: kopia deklaracji rozliczeniowej k. 17,
zeznania wnioskodawczyni A. B. k. 49-49v;

Jest bezsporne, że ZUS dokonał we własnym zakresie korekty deklaracji rozliczeniowej A. B. za miesiąc marzec 2013 r., w której przywrócił zadeklarowaną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, wskazaną w pierwszej deklaracji rozliczeniowej za ten miesiąc, tj. do kwoty 1.785,60 zł. Kwota składek na ubezpieczenia społeczne wynosiła wówczas 569,61 zł.

A. B. nie została poinformowana przez ZUS o zmianie zadeklarowanej przez nią podstawy wymiaru składek za miesiąc marzec 2013 r.

Dowód: zeznania wnioskodawczyni A. B. k. 49-49v;

Jest bezsporne, że A. B. wpłaciła na poczet składek na ubezpieczenia społeczne za miesiąc marzec 2013 r. kwotę 216,09 zł.

Jest bezsporne, że następnie A. B. zapłaciła po terminie płatności różnicę składki na ubezpieczenia społeczne za miesiąc marzec 2013 r.

Jest bezsporne, że A. B. z uwagi na chorobę przebywała na zwolnieniu lekarskim od 07.03.2013 r. do 05.05.2013 r. i od 06.05.2013 r. do 05.06.2013 r.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołania wnioskodawczyni zasługiwały na uwzględnienie.

Strona pozwana oparła zaskarżone decyzje na treści przepisów art. 1 ust. 1 i art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 25.06.1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa oraz art. 14 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Zgodnie z treścią art. 1 ust. 1 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, świadczenia pieniężne na warunkach i w wysokości określonych ustawą przysługują osobom objętym ubezpieczeniem społecznym w razie choroby i macierzyństwa określonym w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (...). Stosownie zaś do art. 6 ust. 1 tej ustawy, zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego.

Zgodnie z art. 14 ust. 2 pkt 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, dobrowolne ubezpieczenie chorobowe ustaje od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego, za który nie opłacono w terminie składki należnej na to ubezpieczenie - w przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność i osób z nimi współpracujących, duchownych oraz osób

wymienionych w art. 7; w uzasadnionych przypadkach Zakład, na wniosek ubezpieczonego, może wyrazić zgodę na opłacenie składki po terminie.

W niniejszej sprawie strona pozwana odmówiła wnioskodawczyni prawa do zasiłku chorobowego w okresach wskazanych w zaskarżonych decyzjach uznając, że dobrowolne ubezpieczenie chorobowe wnioskodawczyni ustało od dnia 01.03.2013 r., albowiem dokonała ona wpłaty składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za ten miesiąc w zaniżonej wysokości, a następnie dokonała dopłaty do tej składki po obowiązującym terminie płatności.

Z ustaleń Sądu wynika, że powyższa sytuacja wyniknęła stąd, że strona pozwana nie uwzględniła dokonania przez wnioskodawczynię korekty deklaracji rozliczeniowej za miesiąc marzec 2013 r. i obniżenia przez nią podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne za ten miesiąc. Poza sporem pozostawała przy tym okoliczność, że strona pozwana z urzędu dokonała korekty deklaracji rozliczeniowej wnioskodawczyni za miesiąc marzec 2013 r. przywracając pierwotnie zadeklarowaną przez nią, wyższą podstawę wymiaru składek za ten miesiąc i od tej podstawy ustaliła wymiar składki. Z zeznań wnioskodawczyni wynika natomiast, że w żaden sposób nie została ona poinformowana o takich działaniach podjętych przez stronę pozwaną.

W ocenie Sądu, powyższe działania strony pozwanej należało uznać za nieprawidłowe. Z dokumentów zgromadzonych w toku postępowania, w tym informacji Wydziału (...)i Składek Inspektoratu K.N.(...) z dnia 15.07.2013 r. (w aktach ZUS) wynika, że zdaniem strony pozwanej raz zadeklarowana, podwyższona kwota podstawy wymiaru składek nie może ulec obniżeniu. Strona pozwana nie wskazała jednak podstawy prawnej dla takiego stanowiska. W informacji z dnia 15.07.2013 r. wprowadzono zostały powołane pewne przepisy prawne, ale częściowo bez sprecyzowania, gdzie się znajdują. Zdaniem Sądu, takie stanowisko ZUS nie znajduje uzasadnienia w powołanych w tej informacji przepisach art. 18 ust. 8-10 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, o ile skrót „ustawy o sus” oznacza właśnie ten akt prawny.

Ponadto strona pozwana, dokonując we własnym zakresie korekty deklaracji rozliczeniowej złożonej przez wnioskodawczynię i podwyższając podstawę wymiaru składek, a tym samym wysokość składek, powinna poinformować o takich działaniach wnioskodawczynię. Sąd orzekający w niniejszej sprawie stoi przy tym na stanowisku, że strona pozwana uznając, że dobrowolne ubezpieczenie chorobowe wnioskodawczyni ustało z dniem 01.03.2013 r., z uwagi na opłacenie składki w niepełnej wysokości, powinna wydać stosowną decyzję o nie podleganiu przez wnioskodawczynię dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu. Zakładają bowiem, że dobrowolne ubezpieczenie ustaje z mocy prawa w przypadku nie opłacenia należnej składki, to osoba ubezpieczenia powinna otrzymać w tym przedmiocie stosowną decyzję z prawem odwołania się do sądu. W tego rodzaju sprawie kontroli podlegałyby przyczyna nie opłacenia składek w terminie bądź w niepełnej wysokości. W niniejszej sprawie decyzja taka nie została wydana, a wnioskodawczyni powzięła wiedzę odnośnie nieprawidłowości w opłaceniu składek za miesiąc marzec 2013 r. dopiero w momencie pozbawienia jej prawa do zasiłku chorobowego.

Powyższe okoliczności skutkowały zmianą zaskarżonych decyzji i orzeczeniem jak w punktach I i II wyroku (art. (art. 477¹⁴ § 2 kpc).

Z uwagi na to, że strona pozwana nie zajmowała się jeszcze roszczeniem wnioskodawczyni o przyznanie jej należnych odsetek od wypłaconego po terminie zasiłku chorobowego, Sąd rozpoznający niniejszą sprawę uznał się niewłaściwym i sprawę w zakresie żądania odsetek przekazał do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K..